

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Інженерно-будівельний інститут
Кафедра Організації будівництва та охорони праці

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 2 Охорона праці та цивільний захист

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	ОПП Промислове і цивільне будівництво
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	2 розрахунково-графічні роботи
Форми підсумкового (семестрового) контролю	залік

Викладач (Викладачі):

Книш Олексій Ігоревич, к.т.н., доцент, доцент кафедри Організації будівництва та охорони праці, knyshoi@odaba.edu.ua

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформуються навички та вміння ідентифікації виробничих небезпек в будівельному виробництві, можливостями їх попередження в проектній практиці та основами організації цивільного захисту на суб'єкті господарювання, індивідуальними і колективними засобами захисту та здобувають навички з оцінювання сталого функціонування суб'єктів господарювання. Наприклад: вміння визначати ресурси та резерви виробничих сил будівельної організації залежно від ступеня важкості та професійного ризику дислокованих робочих місць та проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії що до попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків

Передумови для вивчення освітнього компонента: безпека життєдіяльності та охорона праці; технологія будівельного виробництва, інженерне обладнання будівель, конструкції будівель

Програмні результати навчання:

ПРН3 Уміння користуватися нормативно-правовими актами у повсякденній та професійній діяльності; орієнтуватися в науковій, спеціальній літературі та законах.

ПРН4. Уміння практично здійснювати заходи захисту персоналу і населення від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха і застосування зброї; оцінювати стійкість елементів об'єктів господарської діяльності в надзвичайних ситуаціях і визначати необхідні заходи щодо її підвищення; оцінювати радіаційну, хімічну, бактеріологічну обстановку та обстановку, яка може виникнути внаслідок стихійного лиха та аварії.

ПРН6. Уміння застосовувати системи організації та виконання підготовчих робіт на робочому місці; складати перелік заходів, що пов'язані з нормативним станом системи безпеки та можливим відхиленням у надзвичайному напрямку виробничої ситуації; володіти навичками оптимального управління декількома робочими місцями із питань безпеки виробничої діяльності.

ПРН7. Уміння оцінювати небезпеку агресивних впливів на будівельні конструкції та споруди – атмосферних, хімічно та біологічно активних середовищ, струмів витоку та блукаючих струмів, тощо, розробляти та впроваджувати заходи із захисту від них та забезпечення потрібної довговічності конструкцій і споруд.

ПРН8. Використовувати усно і письмово технічну українську мову.

ПРН17. Уміння знаходити оптимальні рішення при створенні окремих видів будівельної продукції з урахуванням архітектурно-планувальних вимог, міцності, довговічності, безпеки життєдіяльності, якості, вартості, термінів виконання і конкурентоспроможності.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- законодавство про охорону праці в галузі будівництва;
- права, обов'язки та відповідальність працівника і керівника підприємства або закладу не виробничої сфери;
- державні нормативні акти про охорону праці (НПАОП), міжгалузеві, галузеві та міждержавні, міжгалузеві нормативні акти (ISO, EC/ET/21);
- організацію цивільного захисту на суб'єкті господарювання;
- заходи з попередження надзвичайних ситуацій;
- організацію робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

володіти:

- навичками з розробки і впровадження безпечних технологій
- методами вибору оптимальних умов і режимі праці;
- методиками проектування робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці;
- системами розробки методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці;
- навичками з надання допомоги та консультації працівників з практичних питань безпеки праці;
- методикою прогнозування можливої радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної) обстановки, яка може виникнути внаслідок надзвичайних ситуацій;
- методикою оцінки стійкості роботи суб'єктів господарювання до дій різних вражаючих факторів

вміти:

- використовувати гарантії прав громадян на охорону праці: встановлення робочого часу і часу відпочинку, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці;
- встановлювати контроль та нагляд за станом охорони праці;
- організувати навчання з питань охорони праці;
- організувати атестацію робочих місць за умовами праці;
- проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії щодо попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків;
- практично здійснювати заходи захисту персоналу і населення, в межах своїх повноважень, від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха і застосування зброї

Тематичний план

Тема 1 Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.

Тема 2 Система управління охороною праці в організації.

Тема 3 Гігієнічна оцінка умов праці.

Тема 4 Оцінка технічного та організаційного рівнів робочого місця.

Тема 5 Єдина державна система цивільного захисту та повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

Тема 6 Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Тема 7 Запобігання надзвичайним ситуаціям, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.

Тема 8 Організація цивільного захисту на суб'єкті господарювання

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «Охорона праці та цивільний захист» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання 2 розрахунково-графічних робіт.

3 розділів «Проектування системи забезпечення безпечних умов праці (СЗБУП)» (РГР-1) та «Об'ємно-планувальні та конструктивні рішення сховищ цивільного захисту. Їх інженерно-технічне обладнання» (РГР-2).

Роботи містять дві частини: розрахункову та графічну і виконуються у вигляді пояснювальної записки об'ємом 10-15 с.(формат А-4) та графічної частини (1 аркуш формат А-2).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [10].

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Семестрова оцінка з дисципліни, визначається як оцінка поточного контролю за виконання обов'язкових практичних завдань та індивідуального завдання (розрахунково-графічних робіт). Сумарна семестрова оцінка (заліку) складає від 60 до 100 балів.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Кодекс цивільного захисту України: від 2.10.12р. №5403-6 ВВР№34,35 1992р. Офіц. текст із змін. станом на 19.04.2024 № 3441-IX

2. Кодекс законів про працю України: від 10.12.71р. №322-08 ВВР №50 1971р.Офіц. текст із змін. станом на 18.05.2024 № 3633-IX

3. Закон України про об'єкти підвищеної небезпеки: від 18.01.2001р.№ 2245-III ВВР№2 2001р. Офіц. текст із змін. станом на 01.01.2024 № 1909-IX

4. ДБН В.2.2-5:2023 Захисні споруди цивільного захисту

5. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення понять.

6. Закон України про охорону праці: від 14.10.92№2694-12 ВВР № 49 1992р. Офіц. текст із змін. станом на 01.10.2023 № 2573-IX

7. Протипожежна безпека багатоквартирних будинків: навч.посібн./С.В.Дзюба, П.М.Чабаненко, А.В. Беспалова, О.І.Книш ,М.М. Шкварок. Одеса: ОДАБА, 2020. 71с. **ISBN 978-617-7900-27-5**

8. Беспалова А.В., Книш О.І., Романюк В.П. Конспект лекцій з дисципліни «Охорона праці та цивільний захист» для студентів всіх спеціальностей освітнього рівня «магістр»: ОДАБА, 2024. 71с.

9. Беспалова А.В., Книш О.І., Романюк В.П., Дашковська О.П. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Охорона праці та цивільний захист» для студентів всіх спеціальностей освітнього рівня «магістр»: ОДАБА, 2024. 88 с.

10. Беспалова А.В., Книш О.І., Дашковська О.П. Методичні вказівки до виконання двох РГР з дисципліни «Охорона праці та цивільний захист» освітньо-професійної (наукової) програми «Промислове та цивільне будівництво» за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія. Освітній рівень - другий магістерський: ОДАБА, 2024. 55

Допоміжні джерела інформації

11 Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Інтегрований курс безпеки життєдіяльності (теоретичні основи): Навч. посіб. - Кам'янець- Подільський: Буйницький О.А., 2009. 200 с.

12. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці (Практичний курс): Навчальний посібник. - Кам'янець-Подільський: "Думка", 2010. 152 с.

13. Чекулаєв Д.І., Приступлюк В.П., Сметанін Г.І., Романюк В.П. Методичні вказівки з дисципліни «Цивільний захист» щодо РГР за темою «Захисні споруди цивільного захисту» для студентів всіх напрямів ОКР: спеціаліст, магістр: ОДАБА, 2013.22 с.